

МИОДРАГ ГОРГЕВИК

ЛУМИНОКИНЕТИ

МИЛОДРАГ ГОРГЕВИЌ

ЛУМИНОКИНЕТИ

МУЗЕЈ
НА
САВРЕМЕНАТА
УМЕТНОСТ
СКОПЈЕ

ИЗЛОЖБЕНИ
САЛИ НА
МСУ
ФЕВРУАРИ
1979
СКОПЈЕ

Иако често пати толкувањата на самите уметници за своите дела даваат една „извртена слика“ на вистината, Миодраг Горгевик со една реченица идејно сосема јасно го протолкува севкупниот свој творечки опус: „... реагирам на сите симболи што ме опкружуваат и што ми даваат повод за поинакво, сопствено согледување“.

Кон оваа реченица сепак би морале да додадеме и тоа дека тој всушност, низ комплексот на дадените симболи, транспонирани со еден невообичаен, креативен јазик, исто така и остава и на широката публика можност за индивидуални согледувања и интервенции во субјективна смисла, во начинот на визуелното прецепирање на експонатот. Тоа макро-сфанање и согледување на микро-носмосот е можеби најбитната карактеристика и квалитет на конечната димензија на неговата слика. Невозможно е, несправедливо и во крајна линија бесмислено да се настојува и да се има како конечна цел разголнувањето на уметниковата мисла, но од друга страна, и во овој специфичен случај несправедливо би било да се премине преку фактот дека првобитната ориентација на Миодраг Горгевик оставила длабока трага на неговото толкување на светот и појавите во него. Таа се реперкуира врз неговото творештво во смисла на вечното микроскопско и органско истражување и на „микроанализата на нашата психо-соматска конструкција — на нашата билошка егзистенција“.

Чудесните облици, коишто во неизвесноста на загадочниот мрак на постоењето се формираат од некој скриен, таинствен извор на светлината, од блесокот и од победата на мислата, се одраз на долготрајното, внатрешно уметниково превирање и минуциозно истражување на „продолжението на умет“, но исто така тие се и сублимиран концентрат на тие сопствени согледувања. Во овој контекст,

не би можеле во целост да се согласиме со изјавата на Горгевик во која го негира личното афирмирање на фотографијата како „продолжение на окото“, а не на умот. Заинтересираноста за био-светот што превенствено му го наметна медицината и што изискува и умна ангажираност, навестувајќи го „продолжението на умет“, — Горгевик го пренесе на полето на уметничкото експонирање на идеите, транспонирани со ликовен језик. Така продолжението на окото, условено од интервенциите на умот, се реперкуира во обратна смисла. Во тој »circulus vitiosus« се одвива и целокупното уметничко дејствување на Горгевик, условено од лумино-движењето, кое е всушност светлосино движење, или лумино-трага на неговите мисли и идеи. Без да се стреми да ги протолкува или аналитички да ги објасни нештата и појавите, туку прикажувајќи ја нивната варијабилност, условеност и како најбитно-нивното движење во времето и во просторот, лумино-фотографиите на Горгевик се ехо на еден крик и апел за хуманизација на светот и за враќањето на нашиот изгубен, отуген човек. Во таа смисла, неготово дело, чијашто прикажана форма не се идентификува со препознатливите, вообичаени облици од секојдневниот живот, во суштина е гласник на духот на неговото време. Тоа дело содржи таква идејна и човечка поврзаност, која е посилна отколку во делата на фигуративната уметност. Тој не прашува зошто и не кажува како, — едноставно ни остава една мачна празнина во длабочината на свеста и на душата, од која како ехо свони вечното прашање »quo vadis homo?«

Напуштајќи го субјективниот, индивидуалниот свет на единната, делото на Горгевик, откривајќи ни ја другата страна на медилјата — духовната позадина на човекот и на светот, всушност со таква широчина, комплексност и ангажираност продира во суштинските, општочовечки проблеми, во гравитационото средиште на своето време, станувајќи колективно дело во овој наш современ и разбрануван свет, дело за кое Карл Јунг би рекол дека „не ги засега само поединците, туку засега многумина“.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

завршил медицина на белградскиот универзитет.

член е на друштвото на ликовните уметници на применетите уметности и дизајнерите на србија.

професионално работи во областа на визуелните комуникации, фотографскиот дизајн и медицинската фотографија.

се занимава со истражување на историјата на фотографијата.

живее и работи во белград.

адреса: станка враза 6, 11000 београд

тел: 011/457-589

студиски патувања

египет, грција, турција, италија, шпанија, ссср, англија, полска, чсср, унгарција, сојузна република германија, швајцарија, франција, холандија, бразил.

делата му се наоѓаат во збирките

музеот на применета уметност, белград,
музејот на применета уметност, белград,
музејот на современата уметност белград,
музеј на град ровињ, музеј цетиње, галерија на современата уметност, нови сад, галерија „надежда петровик“, чачан, збирна на манастирот хиландар, халнидики, грција, музеј, ниш, галерија, куприја, галерија, сану, белград, музеј на современата уметност, сао паоло, музеј на модерната уметност, сао паоло бразил и во повеќе приватни колекции во земјата и во странство.

самостојни изложби

- 1951 „планини“ — галерија на домот на железничарите, белград
- 1952 „пејзаж“ — клуб на основната организација станко враз, белград
- 1957 III самостојна изложба на фотографии, галерија на графичниот колектив, белград
- 1961 изложба на фотолрафии, галерија на домот на културата, нова хута
- 1963 четириесет и две фотографии — „природа-човек“ — музеј на применетата уметност, белград
- „апстрактно-конкретно“ — изложба на фотографии, музеј на град суботица.
- 1964 „апстрактно-конкретно“ — музеј на град ровињ
- 1968 ретроспективна изложба 1944. до 1966. — галерија „надежда петровик“, чачан 10 актови и 1 портрет — галерија графички колектив, белград
- „соматски метафори“ — музеј на град ровињ
- 1967 изложба на 80 фотографии, галерија во кунштат, брно
- 1968 „жена и камен“ — галерија „камен мали“, цавтат
- 1970 фотографија, дизајн на миодраг горгевик — галерија на применети уметности, белград
- портрети на уметници — галерија гуф, загреб — стари град
- миодраг горгевик — мала галерија, прага
- 1971 портрети на белградските уметници — салон на музејот на применета уметност, белград
- 1972 портрети на белградските уметници — дом на културата, чачан
- „го градеа гердап“ — караташ, гердап
- уметнички фотографии на миодраг горгевик — ерланген изложба на фотографии — студентски културен центар, нови сад
- 1976 рагањето на мегалополисот, бразилија
- 1977 100 фотографии и фотослики — музеј на модерната уметност на сао паоло, бразил
- „рагањето на мегалополисот“ — галерија во тврдината, ниш

1978 „луминокинети“ — салон на музејот на современата уметност, белград, галерија на современата уметност, нови сад, музеј на современата уметност, скопје

планета на улупус за графички дизајн, саем на книги, белград

1974 награда „грисија — 1971“, ровињ

1975 награда на XVI октомвриси салон на ликовните и применетите уметности, белград

награда на музејот на град ровињ, ровињска уметничка колонија, ровињ

1979 Јубиларна планета УЛУПУДС-а

позначајни групни изложби

1951 — белград, 1952 — белград, сараево, минхен, загреб, белград, 1954 — скопје, ниш, луксембург, бордо, чикаго, приштина, сеаринг, 1955 — келн, нови сад, бордо, 1956 — келн, белград, 1957 — москва, бордо, мадрид, барселона, буенос аирес, 1958 — зрењанин, белград, брно, мелбурн, сутјеска, осиек, варшава, 1959 — белоград, токио, осака, њу делхи, бомбај, 1961 — белград, 1962 — белград, 1963 — белград, источен берлин, будимпешта, москва, 1964 — даблин, англија, љубљана, белград, 1965 — англија, 1969 — чачак, 1970 — белград, 1971 — љубљана, 1972 — токио, белгија, 1973 — белград, 1974 — белград, 1975 — љубљана, загреб, белград.

позначајни награди

1951 III награда на I републична изложба на фотографиии, белград
прва награда на I универзитетска изложба на уметнична фотографија, белград

втора награда на сфна на србија, белград

1953 планета „Јанез пухар“ 1814—1864, сараево

1956 прва награда на меѓународната изложба на фотографиии — ф.и.а.п. келн

1957 прва награда „златен цепин“, белград
,прва награда“, мадрид, барселона

1958 златна планета на VIII изложби на југословенската фотографија, осиек
златна планета (I награда), салон на фотографија „20 октомври“, белград

1963 планета на улупус, изложба на улупус, белград

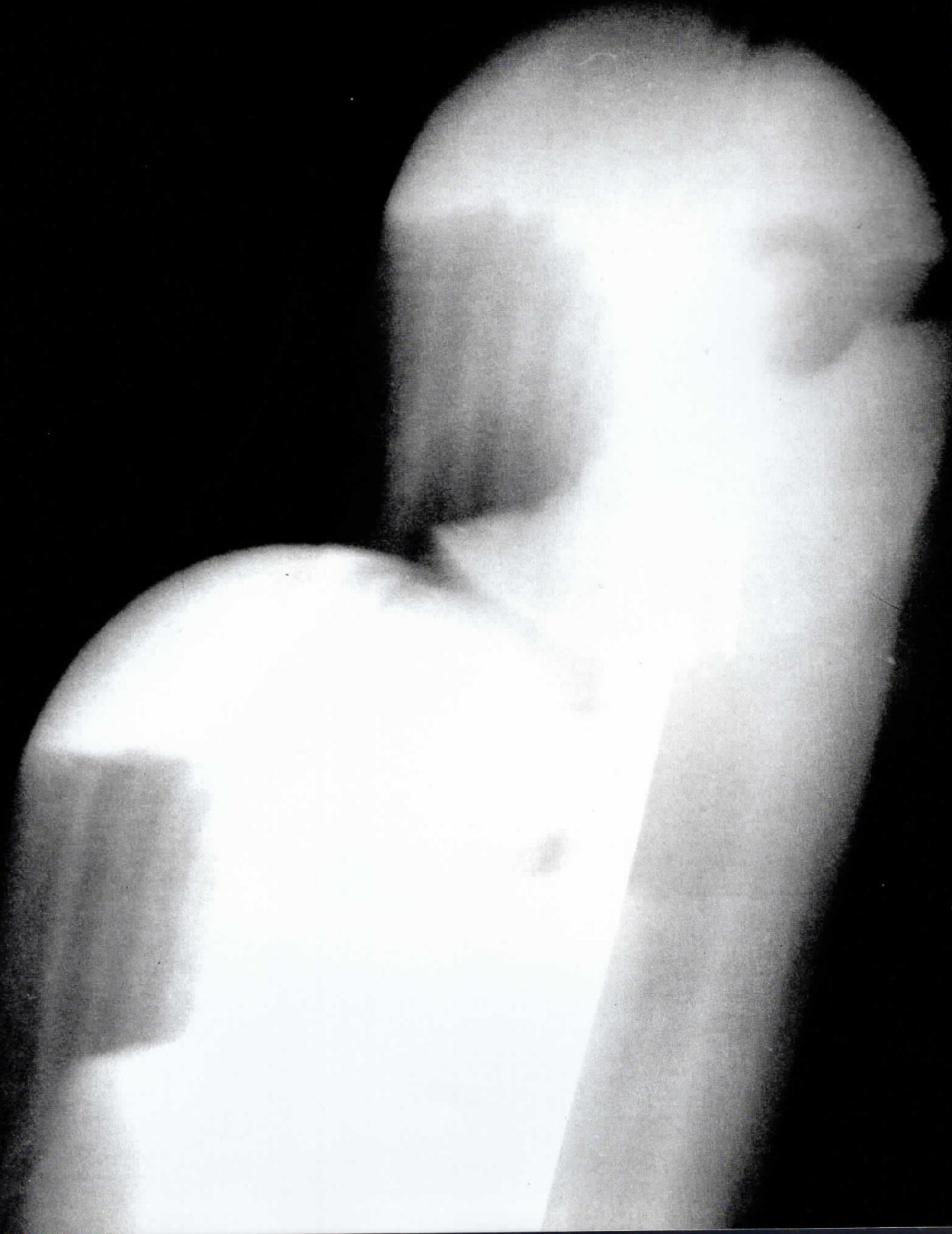
1970 јубилејна планета „анастас јовановик“, белград

к а т а л о г

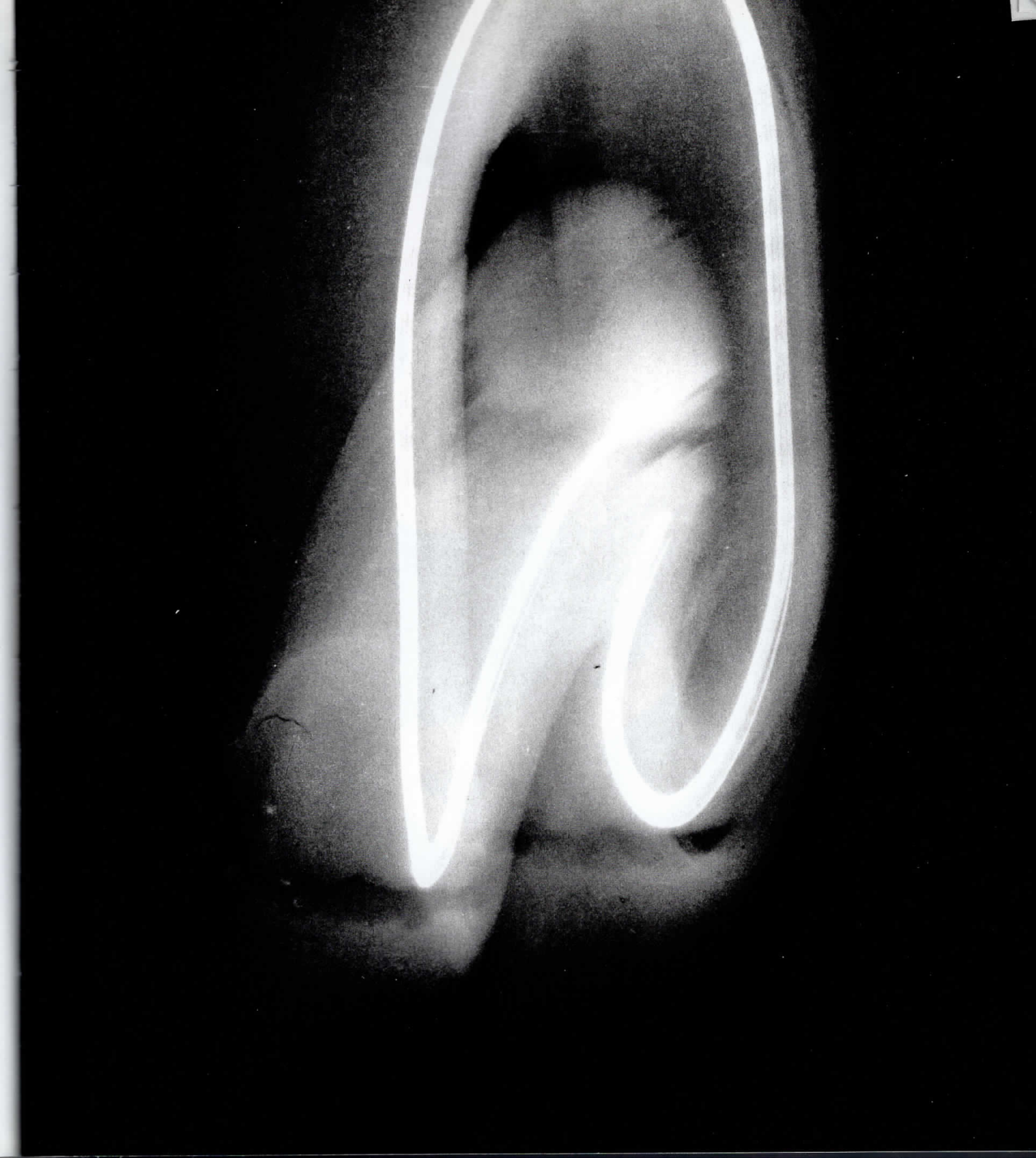
1. луминокинети 51	1976	платно	1700 x 1230 мм
2. луминокинети 52	1976	платно	1700 x 1230 мм
3. луминокинети 53	1976	платно	1630 x 1230 мм
4. луминокинети 54	1976	платно	1230 x 1700 мм
5. луминокинети 55	1976	платно	1650 x 1230 мм
6. луминокинети 56	1977	платно	1700 x 1230 мм
7. луминокинети 57	1977	платно	1700 x 1230 мм
8. луминокинети 58	1977	платно	1230 x 1600 мм
9. луминокинети 59	1977	платно	1700 x 1230 мм
10. луминокинет 60	1977	платно	1230 x 1700 мм
11. луминокинет 61	1977	платно	1700 x 1230 мм
12. луминокинет 62	1977	платно	1230 x 1550 мм
13. луминокинет 63	1977	платно	1700 x 1230 мм
14. луминокинет 64	1978	платно	1810 x 1230 мм
15. луминокинет 65	1978	платно	1230 x 1700 мм
16. луминокинет 66	1978	платно	1700 x 1230 мм
17. луминокинет 67	1978	платно	1700 x 1230 мм
18. луминокинет 68	1978	платно	1230 x 1700 мм
19. луминокинет 69	1978	платно	1230 x 1700 мм
20. луминокинет 70	1978	платно	1700 x 1230 мм
21. луминокинет 71	1978	платно	1230 x 1700 мм
22. луминокинет 72	1978	платно	1700 x 1230 мм
23. луминокинет 73	1978	платно	1700 x 1230 мм
24. луминокинет 74	1978	платно	1700 x 1230 мм
25. луминокинет к791	1979	платно	1700 x 1230 мм
26. луминокинет к792	1979	платно	1700 x 1230 мм
27. луминокинет к793	1979	платно	1700 x 1230 мм
28. луминокинет к794	1979	платно	1700 x 1230 мм
29. луминокинет к795	1979	платно	1700 x 1230 мм
30. луминокинет к796	1979	платно	1700 x 1230 мм

експонатите се реализирани уникатно на платно премачнано со светлосно осетлива емулзија, а експонатите од број 25 до 30 интервентно се боени.

BIOGRAFSKI PODACI

MIODRAG DJORDJEVIĆ živi i radi u Beogradu. Diplomirao je medicinu na Beogradskom univerzitetu. Član je Udruženja likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije. Profesionalno radi u oblasti vizuelnih komunikacija, fotografskog dizajna, medicinske fotografije. Bavi se istraživanjem istorije fotografije.

Adresa: Miodrag Đorđević, Stanka Vraza 6, 11000 Beograd
Tel.: 011 457-589

Studijska putovanja

Egipat, Grčka, Turska, Italija, Španija, SSSR, Velika Britanija, Poljska, ČSSR, Mađarska, Savezna Republika Nemačka, Švajcarska, Francuska, Holandija, Brazil.

Dela se nalaze u zbirnama

Muzej primenjene umetnosti, Beograd; Muzej savremene umetnosti Beograd; Muzej grada Rovinja; Muzej, Cetinje; Galerija savremene umetnosti, Novi Sad; Galerija "Nadežda Petrović", Čačak; Zbirka manastira Hilandara, Halkidiki, Grčka; Muzej, Niš; Galerija, Cuprija, Galerija SANU, Beograd; Museu Arte Contemporane, Sao Paulo, Museu de Arte Moderna de Sao Paulo, Brasil i u više privatnih kolekcija u zemlji i inostranstvu.

Biography

MIODRAG DJORDJEVIĆ lives and works in Belgrade. He is a graduate of the Medical School of Belgrade University. He is a member of the Applied Arts and Designers' Association of Serbia, and works professionally in the fields of visual communications, photographic design and medical photography.

His special field of interest is the history of photography.
Address: Miodrag Djordjević,

Address: Miodrag Djordjević, Stanka Vraza 6,
11000 Beograd, Yugoslavia Tel. 011/457-589

Field trip research:

Egypt, Greece, Turkey, Italy, Spain, U.S.S.R., Great Britain, Poland, Czechoslovakia, Hungary, Federal Republic of Germany, Switzerland, France, Holland, Brazil.

His works are in the collections of:

the Museum of Applied Arts, Belgrade; the Museum of Modern Art, Belgrade; the Museum of Rovinj; the Museum of Cetinje; the Gallery of Modern Art, Novi Sad; the "Nadežda Petrović" Gallery, Čačak; the Collection of the Monastery Hilandari, Halkidiki, Greece; the Museum of Niš; the Gallery of Cuprija; the Gallery of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade; the Museu Contemporane, Sao Paulo; the Museu de Arte Moderna de Sao Paulo, Brazil, and in numerous private collections in the country and abroad.

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1951. «Planine» — Izložba fotografije, Beograd, Galerija Doma Željeznicara.
1952. «Pejzaž» — Izložba fotografije, Beograd, Klub osnovne organizacije Stanko Vraz.
1957. III samostalna izložba fotografije, Beograd, Galerija Grafički kolektiv.
1961. Wystawa fotografi, Nova Huta, Galerija Doma kulture.
1963. Četrdesetdve fotografije — «Priroda-Čovek», Beograd, Muzej primenjene umetnosti, «Apstraktno-konkretno» — Izložba fotografije Subotica, Muzej grada.
1964. «Apstraktno-konkretno», Rovinj, Muzej grada.
1966. Retrospektivna izložba 1944. do 1966. Čačak, Galerija «Nadežda Petrović», 10 oktova i 1 portret, Beograd, Galerija Grafički kolektiv.
- «Somatske metafore», Rovinj, Muzej grada.
1967. Vystava 80 fotografii, Brno, Dum panu z kunstatu.
1968. «Zena i kamen», Cavtat, Galerija «Kamen mali».
1970. Fotografija, dizajn Miodraga Đorđevića, Beograd, Galerija primenjenih umetnosti, Uzun Mirkova, Muzeja primenjene umetnosti. Portreti umetnika, Zagreb-Stari grad, Galerija GUF, Miodraga Đorđevića, Prag, Mala Galerija.
1971. Portreti beogradskih umetnika, Beograd, Salon muzeja primenjene umetnosti.
1972. Portreti beogradskih umetnika, Čačak, Dom kulture. Portreti umetnika, Zagreb-Stari grad, Galerija GUF, «Gradili su Đerdap», Karataš, Đerdap, Kunst-fotos von Miodrag Đorđević, Erlangen, Stadtmuseum.
- Izložba fotografije, Novi Sad, Studentski kulturni centar.
1976. Izložba «Nascimento da Megalopolis», Brasilia, av. das Nacoes.
1977. 100 fotografika i fotoslika, Sao Paulo Brasil, Museu de arte moderna de Sao Paulo.
- «Radanje megalopolisa», Niš, Galerija u Tvrdavi.
1978. «Luminokineti», Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti.

VAŽNIJE GRUPNE IZLOŽBE

1951. Republička izložba fotografske umetnosti, Beograd
1952. Prva izložba planinarske fotografije Jugoslavije, Beograd
Međunarodna izložba umetničke fotografije, Sarajevo
Prva univerzitetska izložba umetničke fotografije, Beograd
Međunarodna izložba fotografske umetnosti SFKAJ (F.I.A.P.), Beograd
1953. IV savezna izložba jugoslovenske fotografije, Sarajevo
Internationale Fotoausstellung, Minhen
Međunarodna izložba umetničke fotografije, Zagreb
Međunarodna izložba fotografske umetnosti, Beograd
1954. Savezna izložba umetničke fotografije studenata, Skoplje
Republička izložba fotografije, Niš
Salon International d'Art Photographique, Luksemburg
Međunarodna izložba umetničke fotografije, Skoplje
Salon International d'Art Photographique, Bordo
International Exhibition of Photography, Cicago
Izložba fotografije Kosmeta, Pristina
Izložba «John Cockerill», Searing
1955. Internationale Hochschule -Foto-Ausstellung, Keln
Izložba jugoslovenske fotografije, Novi Sad
Salon International d'Art Photographique, Bordo
1956. Međunarodna izložba F.I.A.P., Keln
Međunarodna izložba fotografske umetnosti, Beograd
1957. Međunarodna izložba umetničke fotografije, Moskva
Salon International d'Art Photographique, Bordo
Exposicion Internacional Universitaria de Fotografia de Montana, Madrid i Barcelona
Salon International de Arte Fotografico, Buenos Aires
1958. «Umetnost u službi čoveka», ULUPUS, Zrenjanin
«Ljudi i planine» i Savezna izložba planinarske fotografije, Beograd
Međunarodna studentska izložba fotografije, Brno
The Third Melbourne International Exhibition of Photography, Melbourne

- Izložba planinarske fotografije, Sutjeska
VIII savezna izložba fotografije, Osijek
Izložba jugoslovenske fotografije, Varšava
1959. Izložba fotografije članova ULUPUS-a, Beograd
Izložba jugoslovenske fotografije, Tokio, Osaka, Nju Delhi, Bombaj
1961. Salon fotografije «20 oktobar», Beograd
1962. «Ljudi i planine», IV savezna izložba planinarske fotografije, Beograd
1963. Međunarodna izložba fotografske umetnosti, Beograd
Izložba jugoslovenske fotografije, Istočni Berlin, Budimpešta, Moskva
1964. Irish Salon of Photography, Dublin
Camera Art Camberly, Velika Britanija
Izložba članova SLUPUJ-a, Ljubljana
Izložba radova likovnih umetnika fotografije SLUPUJ, Beograd
1965. The Fifth Essex Salon of Photography, Southend-on-Sea, Velika Britanija
1969. Savremena jugoslovenska fotografija, Čačak, Umetnička galerija «Nadežda Petrović»
1970. Izložba umetničke fotografije u Srbiji, Beograd, Muzej primenjene umetnosti
1971. BIO 4 (Bijennale industrijskog oblikovanja), Ljubljana
1972. «Global eye», Tokio
«Interieur 72», Kortrijk, Belgija
1973. IV međunarodna foto-kino izložba, Beograd
1974. V International Biennale de l'Affiche, Varšava
I Savezna izložba fotografije članova SPID-YU, Beograd
Politički plakat Beograd 1944—1974, Beograd
1975. BIO 6 (Bijennale industrijskog oblikovanja), Ljubljana
ZGRAF 75 (I Zagrebačka izložba grafičkog dizajna), IV izložba likovne sekcije Srpskog lekarskog društva, Beograd
Oktobarski salon likovne I primenjene umetnosti VIII, IX, X, XI, XIV, XV, XVI, XVIII, XIX od 1965 do 1977.
Godišnje izložbe ULUPUS-a 1965, 1966, 1969, 1970, 1971, 1972, 1974, 1975, 1976, 1977.
Izložba Rovinjske umetničke kolonije i izložba «Grisia» od 1966. do 1977.

ZNACAJNIJE NAGRADE

1951. III nagrada na I republičkoj izložbi fotografije, Beograd
1952. Prva nagrada na I Univerzitetskoj izložbi umetničke fotografije, Beograd
Druga nagrada SFKA Srbije, Beograd
1953. Plaketa «Janez Puhar» — 1814—1864, na izložbi jugoslovenske fotografije, Sarajevo
1955. Prva nagrada na I Međunarodnoj univerzitetskoj izložbi, Keln
1956. Prva nagrada na Međunarodnoj izložbi fotografije — F.I.A.P., Keln
1957. Prva nagrada — «Zlatni cepin» — na izložbi planinarske fotografije, Beograd
«Primer Premlo» na Exposicion Internacional Universitaria de Fotografia de Montant, Madrid, Barcelona
1958. Zlatna plaketa na VIII izložbi jugoslovenske fotografije, Osijek
Zlatna plaketa (I nagrada) na Salonu fotografije «20 oktobar», Beograd
1962. «Zlatna divokoz» — zlatna plaketa PSJ na izložbi «Ljudi i planine», Beograd
1963. Plaketa ULUPUS-a na izložbi ULUPUS-a, Beograd
1970. Jubitarna plaketa «Anastas Jovanović» za dizajn fotografiju na izložbi ULUPUS-a, Beograd
Plaketa ULUPUS-a za grafički dizajn na Sajmu knjiga, Beograd
1974. Nagrada Rovinja na izložbi «Grisia 1974», Rovinj
1975. Nagrada XVI oktobarskog salona likovnih i primenjenih umetnosti, Beograd
Nagrada Muzeja Rovinja na izložbi Rovinjske umetničke kolonije, Rovinj

I. S. Fotografije koje sada izlažete samo su deo širokog opusa koji podrazumeva vrlo raznovrsna interesovanja, uvek upravljena ka kreativnom, ka istraživačkom i kada su u pitanju svetlosne forme koje sada prikazujete, i kada pratite beogradski likovni život kroz dela i ličnosti umetnika ili otkrivате svetu stare i često zaboravljene vrednosti naše prošlosti. Kojoj oblasti pripadaju fotografije koje sada vidimo?

M. Dj. Dvadeset godina pratim fotografijom procese života oko sebe, reagujem na sve simbole koji me okružuju i koji mi daju povoda za refleksije, sopstveno viđenje. Svesram u krugu, u ciklusima, koje sam tako izlagao: bili su to najpre ciklusi posvećeni planinama pa portretima, zatim ženi, pod nazivom Somatske metafore; sledio je ciklus fantastike i skrivenih svetova, a sada istražujem kinetsko-svetlosne efekte koji su me odavno privlačili i u kojima pronalazim neiscrpan bogatstvo izraza.

I. S. Vaše sadašnje fotografije bi se mogle tumačiti kao slikarski čin svetlošću, uz adekvatne tehnološke postupke i mogućnosti. One nisu, međutim, samo apstraktna likovna igra jer se naslućuje da im Vi dajete i drugi smisao. Kako Vi tumačite svoju seriju lumino-kineta?

M. Dj. Eksperimentišem, tražim, probam, grešim, biram, odbacujem, prihvatom i nerado tumačim, ali kad već pitate: neprihvatljiva mi je podela na apstraktno i konkretno, i mislim da je upravo fotografija dala dokaz da su najapstraktnije forme u stvari konkretnije, da potiču ili dotiču realni svet. Na tom saznanju je i postavljena ova moja izložba na kojoj apstraktni oblici, kako je rekao prilikom moje prošlogodišnje izložbe u Muzeju moderne umetnosti u Sao Paulu brazilski kritičar Alberto Beuttenmüller, evociraju istovremeno i makro i mikro kosmos. Po njemu, to su tragovi kosmičkih kretanja nama nepoznate materije, "imaginary itineraries", putovanja kroz univerzum, i u tom smislu ja pokušavam da sledim misao da umetnost humanizuje svet, da najavljuje buduće, da predskazuje još nedokučeno. Ali, istovremeno, te forme bi mogle da potiču i od mikro-analiza naše psiho-somatske konstitucije — naše biološke egzistencije. Inače, nemam afinitet prema literarnim tumačenjima likovnih dela, ne volim ni naučnu fantastiku, ali pridajem veliku važnost istraživanju plastičnog. I sva moja traganja koja sam ispoljavao kroz cikluse prikazivane na izložbama, svode se na želju da fotografiju afirmišem ne kao produžetak oka, već kao produžetak uma. U tom smislu sam pokušao da moj sadašnji opus pokaže sublimirani koncentrat tih traženja i sopstvenih viđenja.

I. S. Kakav je tehnički postupak pri izradi ovih fotografija? Mislim na fototehnologiju koja odajva ova Vaša dela od neke vizionarske slike ili grafike.

M. Dj. Početak je u fiksiranom svetlosnom izvoru, bilo kom — od plamena do lasera; zatim dolazi mobilni instrument, camera obscura. Da ne bude hesporazuma — eksponati ove izložbe nisu fiksirani trenutak nekih postojećih situacija već sami po sebi primarni kreativni znak. Luminokineti koje danas izlažem ne pripadaju fotografiji, kao što ne pripadaju ni klasičnom konceptu slike: oni su LUMINO-KINETI, koji samo u stadijumu radanja koriste i neke od fototehničkih procesa. Radim i bez kamere, tako što na foto-osetljivu površinu koju pokrećem delujem svetlošću, dalji procesi su klasični. Posle dugog lutanja usvojio sam platnenu podlogu i dvometarski format kao najadekvatnije elemente moje slike. Da bih za izložbu napravio izbor od tridesetak dela, potrebno je nekoliko hiljada eksperimenata, jer neistraženi putevima često dolazim do uspešnih rezultata ali i neuspelih. U početku, najveći deo rada je bio spontan, nesvestan, prepušten slučaju, kasnije osmišljen i planiran, voden željenim pravcem. Pa ipak, uvek ostaje deo nepredvidljivog, velika čar stvaralaštva.

I. S. Kako Vi u sebi mirite istraživača i iskusnog znalca?

M. Dj. Čini mi se da bar tri paralelna puta postoje istovremeno u meni: jedan je profesija, drugi škola, treći hobi. Profesija, to dugogodišnje bavljenje kreativnom i primenjenom fotografijom, omogućila mi je da otkrivam i nalazim vrednosti likovne prirode i značaj dokumenta kao beleženja svoga doba. Drugi put je škola: kao diplomirani lekar imao sam priliku da se jedno vreme aktivno bavim medicinom što je ostavilo traga na moja interesovanja za bio-svet, za svet najsitnijih čestica koji ne samo što uslovljavaju život već imaju i svoje izvanredno likovno postojanje. Najzad, treći lik je vezan za moj hobi, sakupljam konkretne, prirodne zvukove i u tom pogledu sam veliki poklonik John Cagea. Slušajući muziku, ja je vidim isključivo kao pokret i možda upravo u tom osećanju pokreta i jeste poreklo mog interesovanja

za fotografiju koju sada izlažem i koja je sva posvećena kosmogoniji koja može samo da se predoseti.

I. S. Kako Vi vidite položaj fotografije između filma i slikarstva gde se mnogi umetnici svesno približavaju fotografiji?

M. Dj. Fotografski medij ima svoje autonomno mesto u svetu kreativnog i samo se dodiruje sa slikom i filmom. Savremeni trend totalnog fotorealizma u slikarstvu vodi u apсурd. Veliku pomoć u sagledavanju toga pružio mi je Oto Bihalji Merin koji je među prvima ukazao da svako vreme ima svoj medij, i da našim dobu pripada svetlost. S druge strane, Lazar Trifunović je veoma uverljivo pisao da u današnje vreme umetnost više nije podeljena između sedam muza, već da je čine bazicni fenomeni, između ostalih i fenomen svetlosti.

I. S. Kako vidite svoj dalji kreativni put?

M. Dj. Započeo sam ciklus kolaža svetlosnih Luminokineti i selektivni ljudskih formi, apel čoveku koji je i suviše zašao u kosmos da se na vreme vrati svojoj zemlji. Završavam izložbu "Fantastično", sprovedenu u tehnologiju interventne fotografije, inspirisanu opusom našeg prvog fotografa Anastasa Jovanovića.

(Razgovor vodila Irina Šubotić)
9.05.1978

MIODRAG
DJORDJEVIC

I. S. The photographs you are now exhibiting are only a part of a broad opus encompassing highly diverse interests. But you are always in search of the creative, you explore, be it in these light forms now on show, be it when you follow Balgrade's art life through the works and personalities of its artists, or be it when you evoke the old and often forgotten values of our past. Which sphere do the photographs we are looking at now belong to?

M. Dj. For twenty years now I have been following, through the medium of photography the processes of life around me. I react to all the symbols which surround me as I shape my own vision of things. I work and exhibit in cycles: my first cycle was devoted to mountains and the second one to portraits. Then came my cycle on women entitled Somatic Metaphores, followed by the cycle of fates and hidden worlds. Just now, I am exploring kinetic light effects which have long attracted me and in which I find an inexhaustible wealth of expression.

I. S. Your present photographs could be interpreted as an act of painting with light, using appropriate technological procedures and possibilities. However, they are more than an abstract exercise in art, for you seem to give them another meaning as well. How do you explain your series of lumino-kinetics?

M. Dj. I experiment, search, make errors, choose, throw away, accept and I reluctantly give explanations, but since you are now asking I cannot accept the classification in abstract and concrete. I think that photography itself has proven that even the most abstract of forms are in fact concrete.

M. Dj. I cannot accept the classification in abstract and concrete. I think that photography itself has proven that even the most abstract of forms are in fact concrete. They induce or touch the world of reality. Indeed, this exhibition is based on this belief. Abstract forms — as the Brazilian critic Alberto Beuttenmüller said during my exhibition in Sao Paulo's Museum of Modern Art last

year — evoke both the macro and the micro cosmos. According to him, these are the traces of cosmic motion by what are to us unknown matter, "imaginary itineraries", journeys through the universe. This is how I am trying to pursue the idea that art humanizes the world, that it heralds the future, predicts the still inconceivable. But, at the same time, these forms could also originate from micro-analyses of our psycho-somatic constitution — from our biological being. I have no affinity for literary interpretations of works of art. I don't like science fiction either, but I attach great importance to exploring the plastic. This exploration, as witnessed in the cycles shown at my exhibitions, boils down to the desire to affirm the photographs not as an extension of the eye but as an extension of the mind. I have tried to have my work show a sublimated concentrate of these investigations and of my own visions.

I. S. What technical procedure do you use in making these photographs? I am thinking of the photo-technology which distinguishes these works from a visionary painting or graphic work.

M. Dj. I start with the fixed source of light whatever it may be — from a flame to a laser beam: then comes the mobile instrument, the camera obscura. The luminokinetics I am now exhibiting do not belong to the photography just as they do not belong to the classical concept of painting: they are lumino-kinetics which only in the process of being created use some of the phototechnological procedures. But, I also work without a camera by putting light onto a moving photo-sensitive surface. All the subsequent processes are ordinary. Several thousand experiments have to be made before I can select some thirty works for an exhibition. In this case there were over five thousand, because unexplored paths often lead to successful results but they also entail taking the wrong turn-offs. In the beginning, the greater part of the work was spontaneous, unconscious, left to pure chance; later it was deliberate and planned in a certain direction. Yet the unpredictable still remains the great charm of creativity.

I. S. How do you reconcile the explorer in you and the experienced expert?

M. Dj. I have at least three parallel lines in me: the first is my profession, the second is my schooling, and the third is my hobby. My profession, that long-standing commitment to creative and applied art photography has enabled me to uncover and find the diverse values of the fine arts and the importance of a document as a means to record our times. Then again as physician I was at one point actively engaged in the field of medicine, and this has influenced my interest in the bio-world, in the world of minute particles which not only determine life but also have their own extraordinary plastic art existence. Finally, there is my hobby: I collect concrete, natural sounds and in this respect I am a great admirer of John Cage. When I listen to music I see it solely as movement and it is perhaps this feeling for motion that lies at the heart of my interest in the photographs on exhibit now. They are all devoted to a cosmogony which can only be forefelt.

I. S. How do you view the position of photography as lying between film and painting where many artists are consciously approaching photography?

M. Dj. The medium of photography has its own autonomous position in the world of the creative and only touches upon painting and film. The contemporary trend of total photo-realism in painting leads to the absurd.

Oto Bihalji Merin was instrumental in helping me to realize this. He was among the first to point out that every age has its own medium and that light belongs to ours. On the other hand Lazar Trifunović has very persuasively written that art today is no longer divided among the seven muses but rather consists of basic phenomena, including the phenomenon of light.

I. S. How do you envisage your future work?

M. Dj. I have started a cycle of light collages, Luminokinetics, which I am now exhibiting, and a sequence of human forms which is an appeal to man who has penetrated the cosmos too far to return to Earth before it is too late. I close the exhibition "fantastically" carried out in the interventive photography technology inspired by the work of our first photographer Anastas Jovanović.

(Interview by Irina Šubotić)
9.05.1978

(Translated by Dušanka Jovanović)

IZVOD IZ BIBLIOGRAFIJE

1957.

Jedna zanimljiva izložba umetničke fotografije. Borba, Beograd, 5. septembar 1957.

Kuz, R.:

III samostalna izložba umjetničke fotografije. Čovjek i prostor, Zagreb, 15. oktobar 1957.

Milosavljević, Peda:

Uvodni tekst za katalog izložbe, Galerija Grafički kolektiv, Beograd, septembar 1957.

Vrzić, Stanko:

III samostalna izložba umetničke fotografije Miodraga Đorđevića, Mladost, Beograd, 11. septembar 1957:

P. A.:

III samostalna izložba — majstora fotografije, Beogradskih objektiv, septembar 1957.

Marinković Voja:

Duh iza kamere Miodraga Đorđevića. Foto-kino revija, Beograd, oktobar 1957.

1963.

Jovanović, Miodrag:

Priroda — čovek — Miodrag Đorđević, Foto-kino revija, Beograd, april, 1963.

A. B. K.:

Miodrag Đorđević (izložba fotografije u Muzeju primenjene umetnosti), Beogradska nedelja, 7. april 1973

Bešlić, Ana:

Izložba Miodraga Đorđevića, Šubotičke novine, 24. maj 1963.

Jovanović, Miodrag:

Osvrti, Radio Beograd, 12. april 1963.

Đorđević, Dragan:

Priroda — čovek, Borba, Beograd, 9. april 1963.

Popović, Mića:

Uvodni tekst za katalog izložbe Četrdeset dve fotografije priroda — čovek (apstraktno je konkretno), Muzej primenjene umetnosti, Beograd, april 1963.

1964.

O. I.:

Apstraktno je konkretno — 40 fotografija Miodraga Đorđevića, Novi list, Rijeka, 21. avgust 1964

1966.

Drenovac, Nikola:

Uvodni tekst za katalog izložbe. Umetnička galerija "Nadežda Petrović", sveska 12. Čačak, 1966.

Stanković, Mile:

Uvodni tekst za katalog izložbe Aktovi. Muzej grada. Rovinj, juli 1966.

TV Zagreb:

Izložba Miodraga Đorđevića u Rovinju, 22. časa, 12. septembar 1966.

Lalić, Ivan:

Uvodni tekst za katalog izložbe 10 aktova i jedan portret, Galerija Grafički kolektiv, Beograd, 1966.

Turinski, Živojin:

Miodrag Đorđević, Umetnost, broj 7, Beograd, 1966.

Sanader, Slobodan:

Izložba Miodraga Đorđevića, Čačanski glasnik, 1. maj 1966.

Božović, Božidar:

Uvodni tekst za katalog izložbe, Galerija Grafički kolektiv, Beograd, april 1966.

1967.

Dvorakova, Nina:

Uvodni tekst za katalog izložbe, Brno, CSR, 6. oktobar 1967.

1968.

Popović, Mića:

Pogled ptice. — o fotografiji Miodraga Đorđevića. Umetnost, broj 14, Beograd, 1968.

1970.

Adanja, Katarina:

Dizajn Miodraga Đorđevića, Foto-kino revija, Beograd, 1970.

1971.

Trifunović, Lazar:

Uvodni tekst za katalog izložbe Portreti beogradskih umetnika. Muzej primenjene umetnosti, Beograd, januar 1971.

Svet umetnika, NIN, Beograd, 7. februar 1971.

Jovanović, Miodrag:

Portreti umetnika Miodraga Đorđevića. Zbornik Muzeja primenjene umetnosti, broj 15, Beograd, 1971.

Tomašević, Nebojša:

Izložba portreta umetnika Miodraga Đorđevića, Jugoslovenska revija, april 1971.

Jovanović, Miodrag:

Fotograf mora napraviti sliku. Foto-kino revija, broj 5, Beograd, maj 1971.

Pavlović, Zoran:

Izložba psiho-portreta. Borba, Beograd, 22. januar 1971.

Vasić, Pavle:

Fotografije jednog lekara, Politika, Beograd, 6. februar 1971.

1972.

Golob, Zvonimir:

Uvodni tekst za katalog izložbe Portreti umetnika, Galerija Mali lapidarij (GUF), Zagreb, mart 1972.

E. B.:

Drei Wochen Kunst aus Jugoslawien, Erlanger Tagblatt, Erlanger, 12. februar 1972.

1973.

Adanja, Katarina:

Majstor svetlosti i senke — Miodrag Đorđević, 1973.

1974.

Zivković, Dr Stanislav:

Istorija Beograda, beogradski umetnici, str. 396. tom III, Beograd, 1974.

1975.

Katzumie, Masaru:

Miodrag Đorđević, Graphic Design, Tokio, XII, 1975.

M. S.:

Izložba foto-portreta beogradskih umetnika, Vjesnik, Zagreb, 2. ožujak 1972.

1976.

Sarčević, Grozdana:

Uvodni tekst za katalog izložbe, Galerija savremene umetnosti, Niš, septembar 1976.

TV Beograd:

Izložba Miodraga Đorđevića u Galeriji Savremene umetnosti, Niš, 15. septembar 1976. (večerañja emisija)

S. H. T.:

Slikar lirске fantastike, Narodne novine, Niš, 6. septembar 1976.

T. H.:

Fantastika na fotografijama, Politika, Beograd, 10. septembar 1976.

Harašić, Gordana:

Uvodni tekst za katalog izložbe, Cuprija, Paraćin, decembra 1976.

Đorđević, Ž.:

Čovek kao inspiracija, Novi put, Svetozarevo, 22. decembar 1976.

Sarčević, Grozdana:

Uvodni tekst za katalog izložbe "Nascimento da Megalopole", Galeria av. das Nacoes 15, Brasilia, Brasil, 1976.

Mostra, Slides — Miodrag Đorđević,

Jornal de Brasilia, Brasilia, 20. april 1977.

Sarčević, Grozdana:

Izložba Dr Miodraga Đorđevića u Brazilu 3. aprila 1976, Industrijsko oblikovanje, Beograd, 1976.

Sarčević, Grozdana:

Izložba Miodraga Đorđevića u Brazilu. Čovjek i prostor, Zagreb, rujna 1976.

1977.

Sarčević, Grozdana:

Miodrag Đorđević, Umetnost 51, Beograd, februar 1977.

Bihalji, Merin Oto:

Foto-gráfica e foto quadros de Miodrag Đorđević (Uvodni tekst za katalog izložbe), Museu de arte moderna de Sao Paulo, Brazil, mart 1977.

Karman, Ernestina:

Miodrag Đorđević. Folha de tarde, Sao Paulo, 13. april 1977.

Beuttenmüller, Alberto:

Miodrag Đorđević, exposicao de fotos no Museu de Arte Moderna de Sao Paulo, Visao, Rio de Janeiro, 4. april 1977.

Ernesto, Luiz:

Miodrag e kako as atracoes da semana, A tribuna, Sao Paulo, 6. mart 1977.

Silvia, Maria:

Fotos de Miodrag Đorđević, A Gazeta, Sao Paulo, 10. mart 1977.

Klintovite, Jakob:

Um fotografo cuidadoso e lirico, Jornal da tarde, Sao Paulo, 18. mart 1977.

Lemos, Fernando C.:

Sem agradar a gregos e troianos, Folha de Sao Paulo, Sao Paulo, 10. mart 1977.

Pontual, Roberto:

Artes Plasticas, Jornal do Brasil, Rio de Janeiro, 17. mart 1977.

M. E. J. C.:

No MAM, fotokvadrós do iugoslavo Đorđević, Folha de tarde, Sao Paulo, 10. mart 1977.

Martino, Telmo:

O teatro, querendo ofuskar as outras artes, Jornal da tarde, Sao Paulo, 7. mart 1977.

F. C. L.:

Quem tem medo da pintura?, Folha de Sao Paulo, Sao Paulo, 13. mart 1977.

Arill, Alice:

A funcao da fotografia na arte contemporanea. O estado de Sao Paulo — Suplemento Cultural, Sao Paulo, 19. juni 1977.

Bihalji, Merin Oto:

Povodom izložbe u Muzeju moderne umetnosti u Sao Paulu — Brazil, Umetnost 56, Beograd, oktobar 1977.

Sarčević, Grozdana:

Radanje megalopolisa, IT, novine — kulturni dodatak Spekter, Beograd, 1. avgust 1977.

Harašić, Gordana:

Izložba fotografika i fotoslika Miodraga Đorđevića u Muzeju moderne umetnosti u Sao Paulu, Brazil, Industrijsko oblikovanje 36, Beograd 1977.

Harašić, Gordana:

Radanje megalopolisa; Čovek i životna sredina, broj 1, Beograd 1977.

Harašić, Gordana:

Fotoslikarstvo Miodraga Đorđevića. Čovjek i prostor, Zagreb, juni 1977.

1978.

Saratić, Rada:

Cudesan svet fantastike Miodraga Đorđevića, Zvezdara, Beograd, 20. mart 1978.

Gajer Dragan:

Putovanje kroz univerzum Politika Ekspres, Beograd, 7. jun 1978.

Šaponja Milanka:

Svet u slikama, Foto kino revija, Beograd, jun 1978.

Vasić Pavle:

Draž eksperimenta, Politika, Beograd, jun 1978.

издавач: музеј на современата уметност, скопје
одговорен уредник: соња абациева димитрова

предговор и подготовка на каталогот: викторија васев димеска
графичко обликување: никола масниковик, матија родини

печатено во: школа за индустриско обликување, белград
тираж: 500

музеј на современата уметност, скопје
сампилова бб, телефон 235-244, п. ф. 482

musee d'art contemporain skopje Yugoslavija
samoilova bb, telefon 091/235-244, pf. 482